

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Ленино -Кокушкино урта гомуми белем бирү мәктәбе

КАЛАМЧЕ КОРГАЛ ИТӘЛ...

Бөек Ватан сугышында катнашкан татар шагыйрьләре

**Борисова Лилия Илдус кызы
татар теле һәм әдәбияты укытучысы.**

Муса Жәлил (1906 – 1944)

Абдулла Алиш

Айтзэк Аитов

Демьян Фэтхи

Өгъзам Камал

Хэбра Рахман

Мөхәммәт Әхмәтҗалиев

Нур Баян

Касыйм Вахит

Мифтах Вәдүт

Фатих Кәрим

Муса Жәлил

Гадел Кутуй

Габдулла Галиев

Макс Гатау

Мансур Гаяз

Сөләйман Мөлеков

Исмәғйиль Шәфиев

Хәйретдин
Мөжәй

Əxtәм Əминев

Исхак Закир

Гәйиз-эл Гәбид

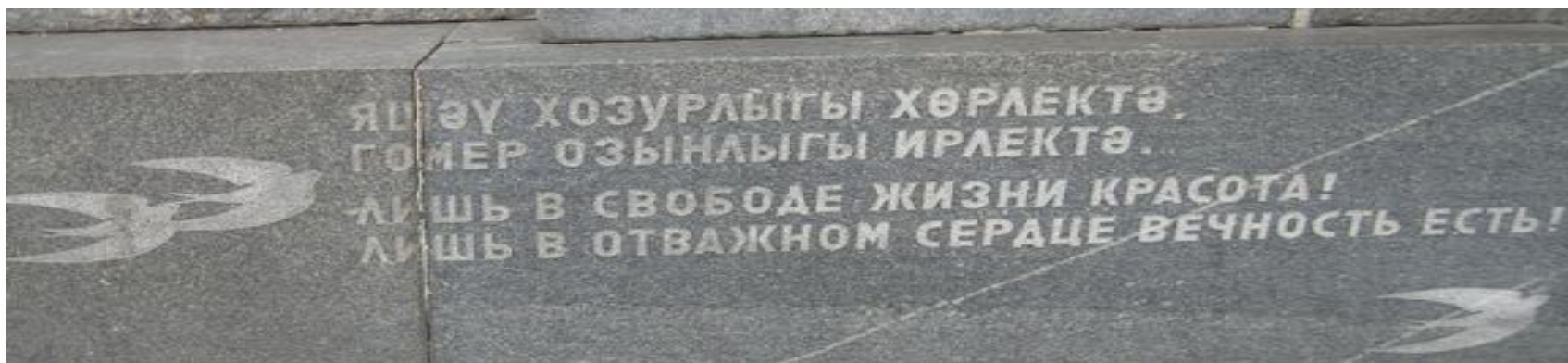
Лотфи Вәли

Рәхим Саттар

Абдулла Батталов

Ватаным өчен

*Бәлки, бу хат соңгы хатым булыр,
Иж дәһшәтле утка керәмен,
Шулай була калса, кояшны да
Бүген соңгы тапкыр күрәмен.*

*Мин сугышка керсәм, дошманымның
Йөрәгенә төзәп атамын;
Үзем үлсәм, балаларым кала
Минем гомерем булып, Ватаным.*

*Кала дөнья, кала бар матурлык,
Ал чәчәкләр кала болында,
Чәчәкләргә төренеп, эзем кала,
Жырым кала үткән юлымда.*

*Үләм икән, үкенечле түгел
Бу үлемнең миңа килүе,
Бәек жыр ул – Бәек Ватан өчен
Сугыш кырларында үлүе.*

Фатих Кәрим (1909 – 1945)

Бөек Ватан сугышы елларында татар поэзиясе бөтен совет әдәбиятының куәтле һәм бердәм оркестрында үзенчәлекле һәм көчле яңгыраган шигъри авазларның берсе булды.

Татар совет поэзиясенең бу авазы илбез чикләрен үтеп чыкты, бөтен дөнья халыклары йөрәгенә барып иреште. Күпләр яу кырында башын салды, аларның җырлары җиңеп чыкты, дистәлэгән еллар үтсә дә, әһәмияте жуелмаслык поэтик җәүһәрләр калды.

Зәет Мәжитов

Жырларым

Жырларым, сез, шытып йөрөгөмдө,
Ил кырында чәчәк атыгыз!
Күпме булса сездә көч һәм ялкын,
Шулкадәрле жирдә хаккыгыз!

Сездә минем бөтен тойгыларым,
Сездә минем керсез яшьлөрөм.
Сез үлсәгез, мин дә онытылырмын,
Яшәсәгез, мин дә яшәрмен.

Мин кабыздым жырда ялкын итеп
Йөрөгөм һәм хаклык кушканны.
Жырым белән дусны иркәләдем,
Жырым белән жиңдем дошманны.

Алдым алмас мине түбән ләззәт,
Вак тормышның чуар пәрдәсе.
Шигыремдәге чынлык, ут һәм сөү—
Яшәвемнең бөтен мөгънәсе.

Үлгәндә дә йөрәк туры калыр
Шигыремдәге изге антыма.
Бар жырымны илгә багышладым,
Гомеремне дә бирәм халкыма.

Жырлап үттем данлы көрәш кырын,
Жырлап килдем тормыш языма.
Соңгы жырым палач балтасына
Башны тоткан килеш языла.

Жыр өйрәтте мине хәр яшәргә
Һәм үлсәргә кыю ир булып.
Гомерем минем моңлы бер жыр иде,
Үлемем дә яңрар жыр булып.

Жырым кала үткөн юлымда...

Бөөк Ватан сугышында һәлак булган шагыйрьләребез

Ватаныбыз бәйsezлеге өчен, тынычлык өчен һәлак булган
батыр, талантлы улларын халык онытмый, тирән хөрмәт
белән иска ала.

Мәңгелек дан аларга!

Әхмәт Ерикәй (1902 – 1967)

"Без, Татарстан язучылары, кулларыбызда каләм һәм корал килеш, данлыклы Кызыл Армия сафына кушылырбыз һәм барлык энергиябез, белемебез һәм талантыбыз белән сөөкле Ватаныбыз өчен тормышыбызны да кызганмыйча көрәшербез"

("Кызыл Татарстан" газетасыннан. 1941 ел, 25 июнь).

"Кызыл Армия сафына чакырылгач та, төп хәрби эшем белән бергә, Ватан сугышы темасына багышланган әдәби-ижат эшемне актив дәвам иттем. Бу дөньякүләм тарихи көрәштә үземнең бөтен сәләтем белән совет сугышчыларының батырлыкларын гәүдәләндерергә тырыштым". (Ф.Кәрим)

Мифтах Вәдүт

Шундый ямьле тормыш итә идек,
Шундый татлы иде көннәрем.
Егерме биш елдан артык яшәп,
Мондый матур тормыш күрмәдем.
Тылсымлы бер төш күк үтеп китте,
Кыска булды кавышу чорыбыз.
Тик кайгырма, бәгърем,
Бу көчле жыр
Дәвам итәр аерым булсак та;
Бергә кушылыр йөрәк авазыбыз,
Теләгебез яңрап бер сафта.
Һәрбер секунд сине сагынып үтәр,
Матур уйлар белән яшәрмен,
“Саумы, иркәм!” диеп, аяз төндә
Йолдызларга карап дәшәрмен.
Син йокыңнан торып, аяз төндә
Тәрәзәдән күккә карарсың.
Ышан, бәгърем, әгәр исән булсам,
Күз нурыңны шуннан табарсың.

1941.

Жиңу тәмен, яшәу ямен, без белмәсәк, кем белер?...

Беек Ватан сугышыннан жиңеп
кайткан шагыйрьләребез

Сəхаб Урайский

Əhmət fəйзи

Шамил Гэрэй

Сибгат Хəким

Мəхмүт Хөсəен

Гали Хужи

Самат Шакир

Əhmət Юныс

Əнвэр Давыдов

Нур Гайсин

Нури Арсланов

Əнəс Галиев

Салих Баттал

Әдип Маликов

Шәйхи Маннур

Зыя Мансур

Шәрәф Мөдәррис

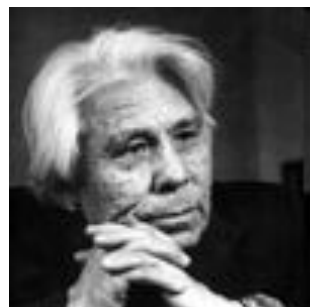
Хисам Камал

Өхмәт Ерикәй

Кави Нәжми

Нажар Нәжми

Мостафа Ногман

Зәки Нури

Нәби Дәүли

Сөббух Рафыйков

Бари Рәхмәт

Мөхәммәт Садри

Сири

Мәхмүд Максуд

Сәйфи Кудаш

Әхмәт Исхак

Мөнир Мазунов

Кави Латып

Еллар уза, бөек батырлыкның тере шаһитләре – ветераннар арабыздан бер-бер артлы китә бара. Ләкин дәһшәтле сугыш елларында да тынып тормаган музаларның авазлары - шигырьләр - киләчәк буыннарға шул жиңү юлының Изгелеге һәм Бөеклеге хақында искәртеп торыр.

